

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Протокол 13.11.2019 № 9

Голова вченої ради
академік НАМН України професор

Ю. В. Вороненко

**РОБОЧА ПРОГРАМА ТА ПЛАН
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
"АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕДИЧНОГО ПРАВА"
підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії**

Галузі знань:	09 – Біологія 22 – Охорона здоров'я
Спеціальності:	091 – Біологія 221 – Стоматологія 222 – Медицина 224 – Технології медичної діагностики та лікування 226 – Фармація, промислова фармація 228 – Педіатрія
Рівень вищої освіти:	третій (освітньо-науковий)
Форма навчання:	очна (денна, вечірня), заочна
Тривалість навчання:	3 кредити (90 годин)

Кафедра педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права

ПОГОДЖЕНО

Рішення вченої ради
факультету підвищення
кваліфікації викладачів

Протокол 06.11.2019 № 9

Голова вченої ради
факультету підвищення
кваліфікації викладачів

 Л. Ю. Бабінцева

ПОГОДЖЕНО

Рішення постійно діючої комісії вченої
ради НМАПО імені П. Л. Шупика
з наукової роботи та інноваційної
діяльності

Протокол 12.11.2019 № 9

Голова постійно діючої комісії вченої
ради НМАПО імені П. Л. Шупика
з наукової роботи та інноваційної
діяльності

 Н. О. Савичук

Навчальний план та програма вибіркової навчальної дисципліни підготовки докторів філософії (PhD) в аспірантурі НМАПО імені П. Л. Шупика за спеціальностями: 091 Біологія; 221 Стоматологія, 222 Медицина, 224 Технології медичної діагностики та лікування, 226 Фармація, промислова фармація, 228 Педіатрія «**Актуальні питання медичного права**» розроблені на підставі відповідних освітньо-наукових програм за третім освітньо-науковим рівнем, а також на підставі положень Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», нормативно-правових актів МОЗ України та МОН України, Статуту Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика, затвердженого наказом МОЗ України від 06.08.2018 р. № 1453, Положення про організацію освітнього процесу в НМАПО імені П. Л. Шупика, затвердженого вченою радою НМАПО імені П. Л. Шупика (протокол № 10 від 12.10.2016 року) та уведеного в дію наказом ректора НМАПО імені П. Л. Шупика від 13.10.2016 року № 3339, та інших нормативних актів науково-педагогічними працівниками кафедри педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права НМАПО імені П. Л. Шупика (завідувач кафедри доктор медичних наук, професор В. В. Краснов); обговорені та схвалені на засіданні кафедри педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права НМАПО імені П. Л. Шупика (протокол № 12 від 01 листопада 2019 р.); погоджені на засіданні вченої ради факультету підвищення кваліфікації викладачів НМАПО імені П. Л. Шупика (протокол № 9 від 06 листопада 2019 р.).

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Мінцер О. П. – завідувач кафедри медичної інформатики НМАПО імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, заслужений раціоналізатор Української РСР.
2. Мозоль Н. І. – доцент кафедри теорії держави та права Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент.

Навчальний план та програма погоджені Комісією вченої ради з наукової роботи

« _____ » 2019 р.

СКЛАД ПРОЕКТНОЇ ГРУПИ

№ п.п.	ПІБ	Науковий ступінь	Вчене звання	Посада
Голова проектної групи				
1.	Краснов В. В.	доктор медичних наук	професор	завідувач кафедри
Члени проектної групи				
2.	Уваркіна О. В.	доктор філософських наук	професор	професор кафедри
3.	Кодлубовська Т. Б.	кандидат психологічних наук	доцент	доцент кафедри
4.	Костюк О. І.	кандидат психологічних наук		старший викладач кафедри
5.	Юрковська Л. Г.			старший викладач кафедри
6.	П'янківська Л. В.	кандидат психологічних наук		асистент кафедри

Обговорено і схвалено на засіданні кафедри педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права НМАПО імені П. Л. Шупика (протокол № 12 від 01 листопада 2019 року).

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальний план та програма підготовки аспірантів з вибіркової навчальної дисципліни «**Актуальні питання медичного права**» є нормативним документом, в якому визначено зміст навчання та встановлено вимоги щодо обсягу та рівня професійних компетентностей особи, яка є здобувачем освітньо-наукового ступеня доктора філософії у галузі охорони здоров'я або галузі біології за спеціальностями: 091 Біологія; 221 Стоматологія, 222 Медицина, 224 Технології медичної діагностики та лікування, 226 Фармація, промислова фармація, 228 Педіатрія».

Мета. Вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Актуальні питання медичного права» для здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії у галузі охорони здоров'я або галузі біології проводиться з метою формування нових та поглиблення існуючих у вказаних категорій слухачів медико-організаційних та медико-правових компетентностей, а також отримання ними нових актуальних теоретичних знань, вдосконалення практично-правових навичок і умінь, необхідних для професійної наукової діяльності аспірантів в контексті реалізації вимога чинного медичного та фармацевтичного законодавства, проведення медичної реформи, відповідно до постійно зростаючих вимог державних освітніх стандартів, вимог системи якості підготовки медичних (фармацевтичних) кадрів, а також виходячи із актуальних медико-організаційних та медико-правових проблем здійснення медичної (фармацевтичної) діяльності.

Вказана мета є складовою формування у аспірантів інтегральної компетенції – здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної (фармацевтичної) діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.

Програма охоплює обсяг як теоретичних, так і практично-прикладних медико-організаційних та медико-правових компетентностей (знань, вмінь і навичок), необхідних здобувачам освітньо-наукового ступеня доктора філософії у галузі охорони здоров'я або галузі біології для належного вирішення окремих питань підготовки та здійснення наукових досліджень з врахуванням вимог чинного законодавства України, міжнародно-правових та європейських правових стандартів у сфері охорони здоров'я, а також підвищення їх загального рівня медико-правової та медико-наукової культури.

Програма побудована за системою блоків з врахуванням міждисциплінарного підходу. Основними блоками є 5 змістовних розділів програми з навчальної дисципліни. Для полегшення орієнтації у програмі та впорядкування інформації, що міститься в ній, відповідні змістові елементи закодовано.

Навчальний план циклу визначає тривалість навчання, розподіл годин, відведених на вивчення розділів навчальної програми.

Для виконання даної програми навчальним планом передбачено традиційні види занять: лекції, практичні заняття, семінари, самостійна робота. Теоретична підготовка передбачає відвідування лекцій та активну участь у семінарських, практичних заняттях. На практичних та семінарських заняттях слухачі навчальної дисципліни під керівництвом викладача опановують практичні навички з самостійного вирішення типових завдань з грамотним використанням правового термінологічного апарату; формують основи медико-організаційних та медико-правових компетентностей із

самостійної реалізації (дотримання, виконання, використання) окремих міжнародно-правових стандартів, положень чинного законодавства України, рекомендацій сучасних доктринальних та методичних джерел у сфері медичної (фармацевтичної) наукової та науково-практичної діяльності.

Навчальний план та програма підготовки аспірантів з вибіркової навчальної дисципліни **«Актуальні питання медичного права»** розрахована на 3 кредити (90 год.), з яких по 0,6 кредити (18 год.) присвячено наступним п'яти змістовим блокам: «Медичне право як комплексна галузь права, наука і навчальна дисципліна», «Міжнародно-правове, конституційно-правове та законодавче забезпечення охорони здоров'я в Україні», «Правове становище суб'єктів медичних правовідносин в Україні», «Юридична відповідальність медичних працівників за професійні правопорушення», «Актуальні питання правового регулювання основних видів медичної діяльності в Україні». Навчальний план і програма включають освітню, наукову та практичну складові, охоплюючи увесь необхідний обсяг професійних компетентностей, що мають бути сформовані у аспірантів за результатами вивчення даної навчальної дисципліни.

Під час розробки навчального плану та програми підготовки аспірантів з вибіркової навчальної дисципліни «Актуальні питання медичного права» враховано актуальні завдання з підвищення загальної якості освітнього процесу у системі післядипломної медичної освіти, зокрема:

- розширення можливостей доступу аспірантів до якісної фахової освіти;
- врахування в процесі навчання індивідуальних потреб та можливостей аспірантів;
- опанування аспірантами навичок самостійної роботи;
- підвищення ефективності підготовки завдяки застосуванню сучасних інформаційних і комунікаційних засобів.

Навчальний план та програма навчальної дисципліни доповнені переліком компетентностей, якими мають оволодіти аспіранти за результатами вивчення даної навчальної дисципліни, списком рекомендованих нормативно-правових та доктринальних джерел.

Для виконання даної програми передбачено наступні види навчальних занять: лекції, семінарські та практичні заняття, а також самостійну роботу аспірантів.

Для виявлення рівня компетентностей аспірантів, після кожного розділу програми проводиться проміжний контроль знань за рахунок годин, передбачених на семінарських заняттях.

Для контролю самостійної роботи аспірантів та з врахуванням вимог щодо наукової складової підготовки здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії навчальною програмою і планом передбачається виконання аспірантами самостійних проектів (рефератів, оглядів джерел, мультимедійних та інших презентацій тощо) з подальшим контролем їх виконання. Для визначення рівня засвоєння програми навчальної дисципліни передбачено підсумковий залік (2 години).

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

**вибіркової навчальної дисципліни «Актуальні питання медичного права»
підготовки докторів філософії (PhD) в аспірантурі (очна денна форма
навчання) за спеціальностями: 091 Біологія; 221 Стоматологія,
222 Медицина, 224 Технології медичної діагностики та лікування,
226 Фармація, промислова фармація, 228 Педіатрія**

Тривалість: 3 кредити (90 год.)

Мета навчання: формування нових та поглиблення існуючих у здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії у галузі охорони здоров'я або галузі біології медико-організаційних і медико-правових компетенцій щодо врахування вимог чинного медичного та фармацевтичного законодавства України, міжнародно-правових та європейських правових стандартів у сфері охорони здоров'я під час підготовки, здійснення та оформлення результатів наукових досліджень як складової формування інтегральної компетенції – здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.

Контингент слухачів: особи, які навчаються в аспірантурі заочною денною формою навчання.

Код розділу	Назва розділу	Кількість кредитів	Загальний обсяг	Кількість годин				
				аудиторних				Самостійна робота
				Всього	Лекції	Семінари	Практичні	
	Актуальні питання медичного права	3	90	78	30	30	18	12
01.	Медичне право як комплексна галузь права, наука і навчальна дисципліна.	0,6	18	14	6	6	2	4
02.	Міжнародно-правове, конституційно-правове та законодавче забезпечення охорони здоров'я в Україні.	0,6	18	16	6	6	4	2
03.	Правове становище суб'єктів медичних правовідносин в Україні.	0,6	18	16	6	6	4	2
04.	Юридична відповідальність медичних працівників за професійні правопорушення.	0,6	18	16	6	6	4	2
05.	Актуальні питання правового регулювання основних видів медичної діяльності в Україні.	0,6	18	16	6	6	4	2
РАЗОМ		3	90	78	30	30	18	12

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
вибіркової навчальної дисципліни «Актуальні питання медичного права»
підготовки докторів філософії (PhD) в аспірантурі (очна вечірня форма
навчання) за спеціальностями: 091 Біологія; 221 Стоматологія,
222 Медицина, 224 Технології медичної діагностики та лікування,
226 Фармація, промислова фармація, 228 Педіатрія

Тривалість: 3 кредити (90 год.)

Мета навчання: формування нових та поглиблення існуючих у здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії у галузі охорони здоров'я або галузі біології медико-організаційних і медико-правових компетенцій щодо врахування вимог чинного медичного та фармацевтичного законодавства України, міжнародно-правових та європейських правових стандартів у сфері охорони здоров'я під час підготовки, здійснення та оформлення результатів наукових досліджень як складової формування інтегральної компетенції – здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.

Контингент слухачів: особи, які навчаються в аспірантурі за очною вечірньою формою навчання.

Код розділу	Назва розділу	Кількість кредитів	Загальний обсяг	Кількість годин				
				аудиторних				Самостійна робота
				Всього	Лекції	Семінари	Практичні	
	Актуальні питання медичного права	3	90	60	20	24	16	30
01.	Медичне право як комплексна галузь права, наука і навчальна дисципліна.	0,6	18	12	4	6	2	6
02.	Міжнародно-правове, конституційно-правове та законодавче забезпечення охорони здоров'я в Україні.	0,6	18	12	4	4	4	6
03.	Правове становище суб'єктів медичних правовідносин в Україні.	0,6	18	12	4	4	4	6
04.	Юридична відповідальність медичних працівників за професійні правопорушення.	0,6	18	12	4	4	4	6
05.	Актуальні питання правового регулювання основних видів медичної діяльності в Україні.	0,6	18	12	4	6	2	6
РАЗОМ		3	90	60	20	24	16	30

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

**вибіркової навчальної дисципліни «Актуальні питання медичного права»
підготовки докторів філософії (PhD) в аспірантурі (заочна форма навчання) за
спеціальностями: 091 Біологія; 221 Стоматологія, 222 Медицина,
224 Технології медичної діагностики та лікування, 226 Фармація, промислова
фармація, 228 Педіатрія**

Тривалість: 3 кредити (90 год.)

Мета навчання: формування нових та поглиблення існуючих у здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії у галузі охорони здоров'я або галузі біології медико-організаційних і медико-правових компетенцій щодо врахування вимог чинного медичного та фармацевтичного законодавства України, міжнародно-правових та європейських правових стандартів у сфері охорони здоров'я під час підготовки, здійснення та оформлення результатів наукових досліджень як складової формування інтегральної компетенції – здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.

Контингент слухачів: особи, які навчаються в аспірантурі за заочною формою навчання.

Код розділу	Назва розділу	Кількість кредитів	Загальний обсяг	Кількість годин				
				аудиторних				Самостійна робота
				Всього	Лекції	Семінари	Практичні	
	Актуальні питання медичного права	3	90	30	10	10	10	60
01.	Медичне право як комплексна галузь права, наука і навчальна дисципліна.	0,6	18	6	2	2	2	12
02.	Міжнародно-правове, конституційно-правове та законодавче забезпечення охорони здоров'я в Україні.	0,6	18	6	2	2	2	12
03.	Правове становище суб'єктів медичних правовідносин в Україні.	0,6	18	6	2	2	2	12
04.	Юридична відповідальність медичних працівників за професійні правопорушення.	0,6	18	6	2	2	2	12
05.	Актуальні питання правового регулювання основних видів медичної діяльності в Україні.	0,6	18	6	2	2	2	12
РАЗОМ		3	90	30	10	10	10	60

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни «Актуальні питання медичного права»
підготовки докторів філософії (PhD) в аспірантурі (очна денна, очна
вечірня та заочна форма навчання) за спеціальностями: 091 Біологія;
221 Стоматологія, 222 Медицина, 224 Технології медичної діагностики та
лікування, 226 Фармація, промислова фармація, 228 Педіатрія

Код розділу	Назва розділу	Перелік загальних та фахових компетенцій
01.	Медичне право як комплексна галузь права, наука і навчальна дисципліна.	
01.01.	Загальноправова характеристика медичного права як комплексної галузі права.	Загальнонаукові (філософські) компетентності: - здатність використовувати закони та категорії діалектики, основні закони історії та філософії наукових досліджень;
01.02.	Предмет, метод, структура та джерела галузі медичного права.	- здатність професійно вживати загальні методи пізнання: аналізу та синтезу; індукції та дедукції; закони формальної та діалектичної логіки;
01.03.	Місце і роль медичного права у системі права України.	- здатність використовувати правила академічної доброчесності під час планування, проведення та аналізу результатів наукового дослідження, що унеможливають та запобігають проявам академічного плагіату.
01.04.	Медичне право як наука: поняття, предмет, методологія досліджень.	Загальнопрофесійні компетентності: - здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською мовою та з використанням актуальної медико-правової термінології.
01.05.	Сучасні підходи до праворозуміння як основа медико-правових знань. Генеза медико-правових знань в Україні.	Дослідницькі компетентності: - здатність до абстрактного мислення, синтезу, аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових знань при вирішенні дослідницьких і практичних завдань;
01.06.	Медичне право у зарубіжних країнах. Медико-правові порівняльні дослідження.	- здатність по самостійного проведення наукового та патентного пошуку з врахуванням вимог чинного законодавства України; - здатність застосовувати окремі сучасні інформаційно-правові технології у науковій діяльності;
01.07.	Медичне право як навчальна дисципліна. Актуальні питання розвитку медичного права в Україні.	- здатність до управління науковими проектами, виходячи з вимог чинного законодавства України; - здатність до володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в юридичних джерелах, розрізнення міжнародно-правових, європейських та національних правових джерел; - здатність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів з огляду на чинне законодавство України; - здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, враховуючи вимоги чинного законодавства.

		<p>Аналітичні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень з врахуванням вимог чинного законодавства; - здатність до формулювання ідей, концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованій, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування; - здатність до включення нових висновків в існуючі знання. <p>Мовні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність представляти та обговорювати наукові результати та вести наукову дискусію державною мовою в усній та письмовій формі, володіння науковою термінологією, а також, за необхідності, медико-правовою термінологією. <p>Комунікативні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність ефективно спілкуватися із спеціальною та загальною аудиторіями державною мовою та з використанням, за необхідності, правничої термінології; - здатність ефективно використовувати окремі навички риторики, зокрема, влучно використовувати та демонструвати знання чинного законодавства; - здатність представляти складну інформацію у зручний та зрозумілий спосіб усно і письмово, використовуючи відповідну технічну (а також юридичну) лексику та методи. <p>Особистісні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку; - здатність працювати автономно; - здатність бути критичним і самокритичним; - здатність навчатися, мати сучасний рівень навчання; - здатність генерувати нові ідеї (креативність). <p>Етичні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо. <p>Управлінські компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність працювати в умовах обмеженого часу та ресурсів.
02.	Міжнародно-правове, конституційно-правове та законодавче забезпечення охорони здоров'я в Україні.	
02.01.	Міжнародно-правові стандарти у галузі охорони здоров'я.	<p>Загальнонаукові (філософські) компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність використовувати закони та категорії діалектики, основні закони історії та філософії наукових досліджень; - здатність професійно вживати загальні методи пізнання: аналізу та синтезу; індукції та дедукції; закони формальної та діалектичної логіки; - здатність використовувати правила академічної доброчесності під час планування, проведення та аналізу результатів наукового дослідження, що унеможливають та
02.02.	Європейські регіональні стандарти у сфері охорони здоров'я.	
02.03.	Конституційно-правові засади охорони здоров'я в Україні.	
02.04.	Загальноправова характеристика законодавства України у галузі охорони здоров'я.	

02.05.	Актуальні питання вдосконалення законодавства України у галузі охорони здоров'я.	<p>запобігають проявам академічного плагіату.</p> <p>Загальнопрофесійні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською мовою та з використанням актуальної медико-правової термінології. <p>Дослідницькі компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність до абстрактного мислення, синтезу, аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових знань при вирішенні дослідницьких і практичних завдань; - здатність по самостійного проведення наукового та патентного пошуку з врахуванням вимог чинного законодавства України; - здатність застосовувати окремі сучасні інформаційно-правові технології у науковій діяльності; - здатність до управління науковими проектами, виходячи з вимог чинного законодавства України; - здатність до володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в юридичних джерелах, розрізнення міжнародно-правових, європейських та національних правових джерел; - здатність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів з огляду на чинне законодавство України; - здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, враховуючи вимоги чинного законодавства. <p>Аналітичні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень з врахуванням вимог чинного законодавства; - здатність до формулювання ідей, концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованій, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування; - здатність до включення нових висновків в існуючі знання. <p>Мовні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність представляти та обговорювати наукові результати та вести наукову дискусію державною мовою в усній та письмовій формі, володіння науковою термінологією, а також, за необхідності, медико-правовою термінологією. <p>Комунікативні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність ефективно спілкуватися із спеціальною та загальною аудиторіями державною мовою та з використанням, за необхідності, правничої термінології; - здатність ефективно використовувати окремі навички риторики, зокрема, влучно використовувати та демонструвати знання чинного законодавства; - здатність представляти складну інформацію у зручний та зрозумілий спосіб усно і письмово,
--------	--	---

		<p>використовуючи відповідну технічну (а також юридичну) лексику та методи.</p> <p>Особистісні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку; - здатність працювати автономно; - здатність бути критичним і самокритичним; - здатність навчатися, мати сучасний рівень навчання; - здатність генерувати нові ідеї (креативність). <p>Етичні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо. <p>Управлінські компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність працювати в умовах обмеженого часу та ресурсів.
03.	Правове становище суб'єктів медичних правовідносин в Україні.	
03.01.	Поняття та види суб'єктів медичних правовідносин.	<p>Загальнонаукові (філософські) компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність використовувати закони та категорії діалектики, основні закони історії та філософії наукових досліджень; - здатність професійно вживати загальні методи пізнання: аналізу та синтезу; індукції та дедукції; закони формальної та діалектичної логіки; - здатність використовувати правила академічної доброчесності під час планування, проведення та аналізу результатів наукового дослідження, що унеможливають та запобігають проявам академічного плагіату. <p>Загальнопрофесійні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською мовою та з використанням актуальної медико-правової термінології. <p>Дослідницькі компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність до абстрактного мислення, синтезу, аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових знань при вирішенні дослідницьких і практичних завдань; - здатність по самостійного проведення наукового та патентного пошуку з врахуванням вимог чинного законодавства України; - здатність застосовувати окремі сучасні інформаційно-правові технології у науковій діяльності; - здатність до управління науковими проектами, виходячи з вимог чинного законодавства України; - здатність до володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в юридичних джерелах, розрізнення міжнародно-правових, європейських та національних правових джерел; - здатність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів з огляду на чинне законодавство
03.02.	Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин: поняття, будова, види.	
03.03.	Поняття та основні елементи правового статусу пацієнта (хворого).	
03.04.	Поняття та основні елементи правового статусу медичного працівника.	
03.05.	Механізм забезпечення прав і свобод суб'єктів медичних правовідносин в Україні.	
03.06.	Актуальні питання правового становища суб'єктів медичних правовідносин в Україні.	

		<p>України;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, враховуючи вимоги чинного законодавства. <p>Аналітичні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень з врахуванням вимог чинного законодавства; - здатність до формулювання ідей, концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованих, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування; - здатність до включення нових висновків в існуючі знання. <p>Мовні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність представляти та обговорювати наукові результати та вести наукову дискусію державною мовою в усній та письмовій формі, володіння науковою термінологією, а також, за необхідності, медико-правовою термінологією. <p>Комунікативні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність ефективно спілкуватися із спеціальною та загальною аудиторіями державною мовою та з використанням, за необхідності, правничої термінології; - здатність ефективно використовувати окремі навички риторики, зокрема, влучно використовувати та демонструвати знання чинного законодавства; - здатність представляти складну інформацію у зручний та зрозумілий спосіб усно і письмово, використовуючи відповідну технічну (а також юридичну) лексику та методи. <p>Особистісні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку; - здатність працювати автономно; - здатність бути критичним і самокритичним; - здатність навчатися, мати сучасний рівень навчання; - здатність генерувати нові ідеї (креативність). <p>Етичні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо. <p>Управлінські компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність працювати в умовах обмеженого часу та ресурсів.
04.	Юридична відповідальність медичних працівників за професійні правопорушення.	
04.01	Професійні правопорушення медичних працівників: поняття, ознаки, склад, види.	<p>Загальнонаукові (філософські) компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність використовувати закони та категорії діалектики, основні закони історії та філософії наукових досліджень; - здатність професійно вживати загальні методи пізнання: аналізу та синтезу; індукції та дедукції; закони формальної та діалектичної логіки; - здатність використовувати правила академічної доброчесності під час планування,
04.02	Загальноправова характеристика юридичної відповідальності медичних працівників.	
04.03	Особливості дисциплінарної відповідальності медичних працівників.	

04.04	Адміністративна відповідальність медичних працівників.	проведення та аналізу результатів наукового дослідження, що унеможливають та запобігають проявам академічного плагіату.
04.05	Кримінальна відповідальність медичних працівників.	Загальнопрофесійні компетентності:
04.06	Цивільно-правова відповідальність у галузі охорони здоров'я.	- здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською мовою та з використанням актуальної медико-правової термінології.
04.07.	Актуальні питання юридичної відповідальності медичних працівників за професійні правопорушення.	<p>Дослідницькі компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність до абстрактного мислення, синтезу, аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових знань при вирішенні дослідницьких і практичних завдань; - здатність по самостійного проведення наукового та патентного пошуку з врахуванням вимог чинного законодавства України; - здатність застосовувати окремі сучасні інформаційно-правові технології у науковій діяльності; - здатність до управління науковими проектами, виходячи з вимог чинного законодавства України; - здатність до володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в юридичних джерелах, розрізнення міжнародно-правових, європейських та національних правових джерел; - здатність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів з огляду на чинне законодавство України; - здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, враховуючи вимоги чинного законодавства. <p>Аналітичні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень з врахуванням вимог чинного законодавства; - здатність до формулювання ідей, концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованій, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування; - здатність до включення нових висновків в існуючі знання. <p>Мовні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність представляти та обговорювати наукові результати та вести наукову дискусію державною мовою в усній та письмовій формі, володіння науковою термінологією, а також, за необхідності, медико-правовою термінологією. <p>Комунікативні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність ефективно спілкуватися із спеціальною та загальною аудиторіями державною мовою та з використанням, за необхідності, правничої термінології; - здатність ефективно використовувати окремі навички риторики, зокрема, влучно використовувати та демонструвати знання чинного законодавства;

		<p>- здатність представляти складну інформацію у зручний та зрозумілий спосіб усно і письмово, використовуючи відповідну технічну (а також юридичну) лексику та методи.</p> <p>Особистісні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку; - здатність працювати автономно; - здатність бути критичним і самокритичним; - здатність навчатися, мати сучасний рівень навчання; - здатність генерувати нові ідеї (креативність). <p>Етичні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо. <p>Управлінські компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність працювати в умовах обмеженого часу та ресурсів.
05.	Актуальні питання правового регулювання основних видів медичної діяльності в Україні.	
05.01.	Правове регулювання управління системою охорони здоров'я.	<p>Загальнонаукові (філософські) компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність використовувати закони та категорії діалектики, основні закони історії та філософії наукових досліджень; - здатність професійно вживати загальні методи пізнання: аналізу та синтезу; індукції та дедукції; закони формальної та діалектичної логіки; - здатність використовувати правила академічної доброчесності під час планування, проведення та аналізу результатів наукового дослідження, що унеможлиблюють та запобігають проявам академічного плагіату. <p>Загальнопрофесійні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською мовою та з використанням актуальної медико-правової термінології. <p>Дослідницькі компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність до абстрактного мислення, синтезу, аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових знань при вирішенні дослідницьких і практичних завдань; - здатність по самостійного проведення наукового та патентного пошуку з врахуванням вимог чинного законодавства України; - здатність застосовувати окремі сучасні інформаційно-правові технології у науковій діяльності; - здатність до управління науковими проектами, виходячи з вимог чинного законодавства України; - здатність до володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в юридичних джерелах, розрізнення міжнародно-правових, європейських та національних правових джерел; - здатність інтерпретувати результати
05.02.	Особливості надання окремих видів медичної допомоги за законодавством України. Правове забезпечення охорони дитинства в Україні. Правове регулювання сімейної медицини в Україні.	
05.03.	Правове регулювання надання медичної допомоги внаслідок внутрішніх хвороб. Правове регулювання онкологічної допомоги в Україні.	
05.04.	Акушерсько-гінекологічна допомога за законодавством України. Правове регулювання репродуктивних технологій в Україні.	
05.05.	Юридичні аспекти профілактики та лікування інфекційних хвороб. Законодавче забезпечення донорства в Україні.	
05.06.	Правове регулювання надання психіатричної допомоги в Україні. Особливості правового регулювання реанімаційної-анестезіологічної допомоги в Україні.	
05.07.	Правове регулювання стоматологічної допомоги в Україні. Юридична регламентація імунологічної допомоги і клінічної лабораторної діагностики в Україні. Законодавче забезпечення	

	громадського здоров'я та санітарно-гігієнічної сфери.	експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів з огляду на чинне законодавство України;
05.08.	Правові аспекти експертної діяльності у сфері охорони здоров'я. Актуальні питання правового регулювання основних видів медичної діяльності в Україні.	<p>- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, враховуючи вимоги чинного законодавства.</p> <p>Аналітичні компетентності:</p> <p>- здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень з врахуванням вимог чинного законодавства;</p> <p>- здатність до формулювання ідей, концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованій, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування;</p> <p>- здатність до включення нових висновків в існуючі знання.</p> <p>Мовні компетентності:</p> <p>- здатність представляти та обговорювати наукові результати та вести наукову дискусію державною мовою в усній та письмовій формі, володіння науковою термінологією, а також, за необхідності, медико-правовою термінологією.</p> <p>Комунікативні компетентності:</p> <p>- здатність ефективно спілкуватися із спеціальною та загальною аудиторіями державною мовою та з використанням, за необхідності, правничої термінології;</p> <p>- здатність ефективно використовувати окремі навички риторики, зокрема, влучно використовувати та демонструвати знання чинного законодавства;</p> <p>- здатність представляти складну інформацію у зручній та зрозумілій спосіб усно і письмово, використовуючи відповідну технічну (а також юридичну) лексику та методи.</p> <p>Особистісні компетентності:</p> <p>- здатність планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку;</p> <p>- здатність працювати автономно;</p> <p>- здатність бути критичним і самокритичним;</p> <p>- здатність навчатися, мати сучасний рівень навчання;</p> <p>- здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>Етичні компетентності:</p> <p>- здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.</p> <p>Управлінські компетентності:</p> <p>- здатність працювати в умовах обмеженого часу та ресурсів.</p>

ПЕРЕЛІК
компетентностей відповідно до вибіркової навчальної дисципліни
«Актуальні питання медичного права»
за спеціальностями: 091 Біологія; 221 Стоматологія,
222 Медицина, 224 Технології медичної діагностики та лікування,
226 Фармація, промислова фармація, 228 Педіатрія

№ п/п	Назва
Загальнонаукові (філософські) компетентності:	
1.	здатність використовувати закони та категорії діалектики, основні закони історії та філософії наукових досліджень;
2.	здатність професійно вживати загальні методи пізнання: аналізу та синтезу; індукції та дедукції; закони формальної та діалектичної логіки;
3.	здатність використовувати правила академічної доброчесності під час планування, проведення та аналізу результатів наукового дослідження, що унеможливають та запобігають проявам академічного плагіату.
Загальнопрофесійні компетентності:	
4.	здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською мовою та з використанням актуальної медико-правової термінології.
Дослідницькі компетентності:	
5.	здатність до абстрактного мислення, синтезу, аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових знань при вирішенні дослідницьких і практичних завдань;
6.	здатність по самостійного проведення наукового та патентного пошуку з врахуванням вимог чинного законодавства України;
7.	здатність застосовувати окремі сучасні інформаційно-правові технології у науковій діяльності;
8.	здатність до управління науковими проектами, виходячи з вимог чинного законодавства України;
9.	здатність до володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в юридичних джерелах, розрізнення міжнародно-правових, європейських та національних правових джерел;
10.	здатність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів з огляду на чинне законодавство України;
11.	здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, враховуючи вимоги чинного законодавства.
Аналітичні компетентності:	
12.	здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень з врахуванням вимог чинного законодавства;
13.	здатність до формулювання ідей, концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованій, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування;
14.	здатність до включення нових висновків в існуючі знання.
Мовні компетентності:	
15.	здатність представляти та обговорювати наукові результати та вести наукову дискусію державною мовою в усній та письмовій формі, володіння науковою термінологією, а також, за необхідності, медико-правовою термінологією.

Комунікативні компетентності:	
16.	здатність ефективно спілкуватися із спеціальною та загальною аудиторіями державною мовою та з використанням, за необхідності, правничої термінології;
17.	здатність ефективно використовувати окремі навички риторики, зокрема, влучно використовувати та демонструвати знання чинного законодавства;
18.	здатність представляти складну інформацію у зручній та зрозумілій спосіб усно і письмово, використовуючи відповідну технічну (а також юридичну) лексику та методи.
Особистісні компетентності:	
19.	здатність планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку;
20.	здатність працювати автономно;
21.	здатність бути критичним і самокритичним;
22.	здатність навчатися, мати сучасний рівень навчання;
23.	здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Етичні компетентності:	
24.	здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.
Управлінські компетентності:	
25.	здатність працювати в умовах обмеженого часу та ресурсів.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗДОБУВАЧА СТУПЕНЯ
ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ (PhD),
який закінчив навчання з вибіркової навчальної дисципліни
«Актуальні питання медичного права»
за спеціальностями: 091 Біологія; 221 Стоматологія, 222 Медицина,
224 Технології медичної діагностики та лікування, 226 Фармація,
промислова фармація, 228 Педіатрія**

Кваліфікаційні вимоги:

Відповідно до вимог освітньо-наукової програми очікується, що в результаті успішного навчання за програмою, поряд із іншими професійними навиками, здобувач ступеня доктора філософії повинен:

№ п/п	Назва	Знання	Уміння
Загальнонаукові (філософські) компетентності:			
1.	здатність використовувати закони та категорії діалектики, основні закони історії та філософії наукових досліджень;	+	+
2.	здатність професійно вживати загальні методи пізнання: аналізу та синтезу; індукції та дедукції; закони формальної та діалектичної логіки;	+	+
3.	здатність використовувати правила академічної доброчесності під час планування, проведення та аналізу результатів наукового дослідження, що унеможливають та запобігають проявам академічного плагіату.	+	+
Загальнопрофесійні компетентності:			
4.	здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською мовою та з використанням актуальної медико-правової термінології.	+	+
Дослідницькі компетентності:			
5.	здатність до абстрактного мислення, синтезу, аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових знань при вирішенні дослідницьких і практичних завдань;	+	+
6.	здатність по самостійного проведення наукового та патентного пошуку з врахуванням вимог чинного законодавства України;	+	+
7.	здатність застосовувати окремі сучасні інформаційно-правові технології у науковій діяльності;	+	+
8.	здатність до управління науковими проектами, виходячи з вимог чинного законодавства України;	+	+
9.	здатність до володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в юридичних джерелах, розрізнення міжнародно-правових, європейських та національних правових джерел;	+	+
10.	здатність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів з огляду на чинне законодавство України.	+	+
11.	здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, враховуючи вимоги чинного законодавства.	+	+
Аналітичні компетентності:			
12.	здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень з врахуванням вимог чинного законодавства;	+	+
13.	здатність до формулювання ідей концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованій, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування;	+	+

14.	здатність до включення нових висновків в існуючі знання.	+	+
Мовні компетентності:			
15.	здатність представляти та обговорювати наукові результати та вести наукову дискусію державною мовою в усній та письмовій формі, володіння науковою термінологією, а також, за необхідності, медико-правовою термінологією.	+	+
Комунікативні компетентності:			
16.	здатність ефективно спілкуватися із спеціальною та загальною аудиторіями державною мовою та з використанням, за необхідності, правничої термінології;	+	+
17.	здатність ефективно використовувати окремі навички риторики, зокрема, влучно використовувати та демонструвати знання чинного законодавства;	+	+
18.	здатність представляти складну інформацію у зручний та зрозумілий спосіб усно і письмово, використовуючи відповідну технічну (а також юридичну) лексику та методи.	+	+
Особистісні компетентності:			
19.	здатність планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку;	+	+
20.	здатність працювати автономно;	+	+
21.	здатність бути критичним і самокритичним;	+	+
22.	здатність навчатися, мати сучасний рівень навчання;	+	+
23.	здатність генерувати нові ідеї (креативність).	+	+
Етичні компетентності:			
24.	здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.	+	+
Управлінські компетентності:			
25.	здатність працювати в умовах обмеженого часу та ресурсів.	+	+

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

I. ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Кодекс законів по працю України від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1971. № 50. Додаток до номеру. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 р. № 8073-X (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984. № 51. Ст. 1122. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
4. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05 квітня 2001 р. № 2341-III (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25. Ст. 131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
5. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40. Ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
6. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 р. № 2801-XII (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 4. Ст. 19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>
7. Про вищу освіту : Закон України від 01 липня 2014 р. № 1556-VII (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 37-38. Ст. 2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
8. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05 жовтня 2000 р. № 2017-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 48. Ст. 409. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>
9. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення: Закон України від 19 жовтня 2017 р. № 2168-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 5. Ст. 31. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19>
10. Про донорство крові та її компонентів: Закон України від 23 червня 1995 р. № 239/95-ВР (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 23. Ст. 183. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/239/95-%D0%B2%D1%80>
11. Про екстрену медичну допомогу: Закон України від 05 липня 2012 р. № 5081-VI (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 30. Ст. 340. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17>
12. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24 лютого 1994 р. № 4004-XII (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 27. Ст. 218. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12>
13. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 49. Ст. 2056. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
14. Про захист населення від інфекційних хвороб: Закон України від 06 квітня 2000 р. № 1645-III (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 29. Ст. 228. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14>
15. Про освіту : Закон України від 05 вересня 2017 р. № 2145-VIII (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 38-39. Ст. 380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
16. Про охорону праці: Закон України від 14 жовтня 1992 р. № 2694-XII (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 49. Ст. 668. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>

17. Про протидію захворюванню на туберкульоз: Закон України від 05 липня 2001 р. № 2586-III (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 49. Ст. 258. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2586-14>
18. Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ: Закон України від 12 грудня 1991 р. № 1972-XII (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 11. Ст. 152. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1972-12>
19. Про психіатричну допомогу: Закон України від 22 лютого 2000 р. № 1489-III (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 19. Ст. 143. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1489-14>
20. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. № 4038-XII (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 28. Ст. 232. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>
21. Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині: Закон України від 17 травня 2018 р. № 2427-VIII (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 28. Ст. 232. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2427-19>
22. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положення частини третьої статті 49 Конституції України «у державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно» (справа про безоплатну медичну допомогу): Рішення Конституційного Суду України від 29 травня 2002 року № 10-рп/2002. *Офіційний вісник України*. 2002. № 23 Ст. 1132. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v010p710-02/print>
23. Актуальні питання правового регулювання суспільних відносин у сфері охорони здоров'я: навч. посіб. (в питаннях та відповідях) / В. Ф. Москаленко та ін.; за заг. ред. В. Ф. Москаленка; Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця, Каф. менеджменту охорони здоров'я. Житомир: Полісся, 2014. 146 с.
24. Етико-правові аспекти медицини та фармації: теорія та практика : монографія / К. А. Іванова та ін.; Нац. фармац. ун-т. Х. : Золоті сторінки : НФаУ, 2011. 187 с.
25. Зброжек С. І. Удосконалення державної концепції обігу лікарських засобів на засадах фармацевтичного права: автореф. дис. ... канд. фармац. наук : 15.00.01 / Зброжек Світлана Іванівна; Нац. фармац. ун-т. Х., 2012. 24 с.
26. Клінічні протоколи надання медичної допомоги. Медицина невідкладних станів: [зб. док.] / Департамент охорони здоров'я викон. органу Київ. міськради (Київ. міськдержадмін.), Київ. міськ. наук. інформ.-аналіт. центр мед. статистики; [відп. ред. Т. В. Марухно]. Київ : МНІАЦ мед. статистики : Медінформ, 2015. 273 с.
27. Майданик Н. І. Право на медичну допомогу осіб, які позбавлені волі: навч.-практ. посіб. / Н. І. Майданик. К. : Алерта, 2013. 35 с.
28. Майданик Р. А. Медичне право в системі права України : навч.-практ. посіб. / Р. А. Майданик. К. : Алерта, 2013. 35 с.
29. Майданик Р. А. Репродуктивні права. Сурогатне материнство : навч.-практ. посіб. / Р. А. Майданик. К. : Алерта, 2013. 47 с.
30. Майданик Р. А. Страхування зобов'язань з надання медичної допомоги : навч.-практ. посіб. / Р. А. Майданик. Київ : Алерта, 2013. 78 с.
31. Медико-правовий тлумачний словник : понад 5000 слів і термінол. сполучень / уклали: І. Я. Сенюта та ін.; за ред. І. Я. Сенюти. Л. : Медицина і право, 2010. 538 с.
32. Медичне право України: законодавче забезпечення царини охорони здоров'я (генезис, міжнародні стандарти, тенденції розвитку й удосконалення) : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. з мед. права (IV Міжнар. наук.-практ. конф. з мед. права) 19-21 травня 2011 року (м. Одеса) / Всеукр. громад. орг. «Фундація мед. права та біоетики України», Одес. нац. мед. ун-т; упоряд. І. Я. Сенюта, Х. Я. Терешко. Л. : Медицина і право, 2011. 416 с.
33. Медичне право України: навч. посіб. для студентів спец. 8.03040101 «Правознавство» освіт.-кваліфікац. рівня «магістр» ден. та заоч. форм навчання /

- Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; уклад. Котуха О. С. Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2014. 307 с.
34. Медичне право України: теоретико-методологічні та практичні аспекти викладання медичного права : матеріали VI Всеукр. (V Міжнар.) наук.-практ. конф. з мед. права, 26-28 квіт. 2012 р. (м. Львів) / Всеукр. громад. орг. «Фундація мед. права та біоетики України» та ін. ; упоряд.: І. Я. Сенюта, Х. Я. Терешко. Л. : Медицина і право, 2012. 369 с.
35. Міжнародний (Третій Всеукраїнський) конгрес з медичного і фармацевтичного права, біоетики та соціальної політики, 19-21 квітня 2012 р., м. Київ : зб. тез доп. / Акад. адвокатури України та ін. ; упоряд. О. Асман, Гревцова Р. Ю., Степаненко А. В. К. : КІМ, 2012. 154 с.
36. Мушак Н. Б. Міжнародно-правові засади захисту та забезпечення прав людини в європейських міжнародних організаціях: монографія / Н. Б. Мушак ; під наук. кер. д-ра юрид. наук., проф. В. І. Муравйова ; Нац. акад. наук України, Київ. ун-т права. К. : Ліра-К, 2013. 188 с.
37. Охорона здоров'я в Україні: організація та законодавче забезпечення : колект. монографія / О. М. Батигіна та ін. ; упоряд. В. М. Пашков; за заг. ред. В. П. Лисака, В. М. Пашкова, І. А. Голованової. Київ : МОРІОН, 2014. 335 с.
38. Охорона здоров'я України: стан, проблеми, перспективи / В. В. Лазоришинець та ін. ; за ред. В. В. Лазоришинця. Спеціаліз. вид. - Київ : 2014. 607 с.
39. Права людини в галузі охорони здоров'я - 2013: доп. правозахис. орг. / Ін-т прав. дослідж. і стратегій ; упоряд., заг. ред.: А. О. Роханський. Харків : Права людини, 2014. 126 с.
40. Права людини в галузі охорони здоров'я - 2014: доп. правозахис. орг. / Ін-т прав. дослідж. і стратегій ; упоряд. і заг. ред. Роханський А. О.. Харків : Права людини, 2015. 126 с.
41. Правові основи фармацевтичної діяльності: навч. посіб. / Берназ В. Д. та ін.; за заг. ред. чл.-кор. Нац. акад. прав. наук України, Заслуж. діяча науки і техніки України, д-ра юрид. наук, проф. Берназа В. Д. ; Міжнар. гуманітар. ун-т. Одеса : Гельветика, 2014. 399 с.
42. Реформування галузі охорони здоров'я: Вінницька, Донецька, Дніпропетровська, Одеська, Полтавська області, м. Київ. Результати, проблеми, шляхи вирішення : монографія / В. В. Лазоришинець та ін. Київ : Медінформ, 2014. 207 с.
43. Сенюта І. Психіатрична допомога: механізми забезпечення прав пацієнтів та їхніх законних представників в Україні : практич. посіб. / Ірина Сенюта, Дмитро Клапатий. Л. : Медицина і право, 2013. 64 с.
44. Сенюта І. Я. Джерела правового регулювання цивільних відносин у сфері надання медичної допомоги : монографія / Ірина Сенюта. Львів : Медицина і право, 2018. 414 с.
45. Сенюта І. Я. Медичне право: право людини на охорону здоров'я : монографія / І. Я. Сенюта. Л. : Астролябія, 2007. 223 с.
46. Сенюта І. Я. Цивільні правовідносини у сфері надання медичної допомоги в Україні: питання теорії і практики : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 / Сенюта Ірина Ярославівна ; Нац. акад. прав. наук України, НДІ приват. права і підприємництва ім. Ф. Г. Бурчака. Київ, 2018. 36 с.
47. Стеценко В. Ю. Медичне право України (реформування охорони здоров'я в умовах страхової медицини) : монографія / Стеценко В. Ю., Токарєв Г. М. К. : Атіка, 2012. 142 с.
48. Стеценко В. Ю. Обов'язкове медичне страхування в Україні (адміністративно-правові засади запровадження) : монографія / В. Ю. Стеценко. К. : Атіка, 2010. 318 с.
49. Стеценко С. Г. Медичне право України (правові засади забезпечення медичного страхування) / С. Г. Стеценко, В. Ю. Стеценко, Я. М. Шатковський. К. : Атіка, 2010. 206 с.
50. Стеценко С. Г. Медичне право України (правові засади трансплантації органів і тканин людини): монографія / С. Г. Стеценко, О. Г. Пеллагеша. Київ : Атіка, 2014. 143 с.
51. Стеценко С. Г. Медичне право України (реалізація та захист прав пацієнтів): монографія / С. Г. Стеценко, В. О. Галай. К. : Атіка, 2010. 166 с.

52. Стеценко С. Г. Медичне право України : підруч. для студ. ВНЗ / С. Г. Стеценко [та ін.] ; Національна академія прокуратури України, Інститут законодавства Верховної Ради України. К. : "Правова єдність", всеукраїнська асоціація видавців, 2008. 507 с.
53. Стеценко С. Г. Медичне право України (правове забезпечення лікарської таємниці) : монографія / С. Г. Стеценко, І. В. Шатковська. К.: Атіка, 2010. 142 с.
54. Стеценко С. Г. Медичне право України (правове забезпечення відомчої медицини МВС України): монографія / С. Г. Стеценко, Т. О. Тихомирова. К. : Атіка, 2010. 150 с.
55. Страхування в галузі охорони здоров'я : навч. посіб. / І. Б. Дячук та ін. ; заг. ред. І. Я. Сенюта. Л. : Медицина і право, 2010. 216 с.
56. Судова медицина. Медичне законодавство. Кн. 2: Медичне законодавство: правова регламентація лікарської діяльності / М. В. Банчук та ін. К.: ВСВ "Медицина", 2012. 494 с.
57. Сучасне українське медичне право: монографія / Болотіна Н. Б. та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., заслуж. діяча науки і техніки України С. Г. Стеценка. К. : Атіка, 2010. 495 с.
58. Теоретико-правові засади формування сучасного медичного права в Україні, всеукраїнська науково-практична конференція (4 ; 2015 ; Полтава) Четверта Всеукраїнська науково-практична конференція *Теоретико-правові засади формування сучасного медичного права в Україні*, 27 листопада 2015 р. Т. 1. 2015. 194 с.
59. Юрковська Л. Г., Краснов В. В., Убогов С. Г. Правові та етичні основи взаємодії провізорів та лікарів із суб'єктами громадського контролю за забезпеченням якості лікарських засобів на етапах їх реалізації і медичного застосування. *Фармацевтичний журнал*. 2019. Т. 74. № 5. С. 44-53. DOI: 10.32352/0367-3057.5.19.05

Ресурси Інтернет:

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського: *веб-сайт*: URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Національна Парламентська бібліотека України: *веб-сайт*: URL: <http://www.nplu.org/>
3. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти: *веб-сайт*: URL: <https://naqa.gov.ua/>
4. Офіційний веб-сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я: *веб-сайт*: URL: <http://www.who.int/>
5. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України: *веб-сайт*: URL: <http://mon.gov.ua/>
6. Офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України: *веб-сайт*: URL: <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>
7. Офіційний веб-сайт Президента України: *веб-сайт*: URL: <http://president.gov.ua>
8. Офіційний портал Верховної Ради України: *веб-сайт*: URL: <http://rada.gov.ua/>
9. Офіційний сайт Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика: *веб-сайт*: URL: <http://nmapo.edu.ua/index.php/uk/>
10. Урядовий портал, єдиний веб-портал органів виконавчої влади України: *веб-сайт*: URL: <http://www.kmu.gov.ua/>

II. ДОДАТКОВІ ДЖЕРЕЛА

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Господарський процесуальний кодекс України від 06 листопада 1991 р. № 1798-XII (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 6. Ст. 56. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
3. Кодекс цивільного захисту України від 02 жовтня 2012 р. № 5403-VI (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 34-35. Ст. 458. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>

4. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9-10. Ст. 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
5. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. № 1618-IV (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 40, /40-42/. Ст. 492. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
6. Про авторське право та суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792-XII (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 13. Ст. 64. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
7. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 р. № 5076-VI (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 27. Ст. 282. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>
8. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02 червня 2011 р. № 3460-VI (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 51. Ст. 577. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>
9. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 р. № 2939-VI (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 32. Ст. 314. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
10. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 травня 2003 р. № 851-IV (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 36. Ст. 275. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
11. Про захист персональних даних: Закон України від 01 червня 2010 р. № 2297-VI (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 34. Ст. 481. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
12. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 р. № 1023-XII (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991. № 30. Ст. 379. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>
13. Про звернення громадян: Закон України 02 жовтня 1996 р. № 393/96-ВР (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 47. Ст. 256. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>
14. Про інформацію: Закон України від 02 жовтня 1992 р. № 2657-XII (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48. Ст. 650. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
15. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02 березня 2015 р. № 222-VIII (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 23. Ст. 158. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19>
16. Про наукову і науково-технічну експертизу : Закон України від 10 лютого 1995 р. № 51/95-ВР (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 9. Ст. 56. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-%D0%B2%D1%80>
17. Про наукову та науково-технічну діяльність : Закон України від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 3. Ст. 25. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
18. Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015 р. № 580-VIII (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. Ст. 379. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
19. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 2-3. Ст. 12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>
20. Про Уповноваженого Верховного Ради України з прав людини: Закон України від 23 грудня 1997 р. № 776/97-ВР (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 20. Ст. 99. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80>

21. Актуальні питання правового регулювання суспільних відносин у сфері охорони здоров'я : навч. посіб. (в питаннях та відповідях) / В. Ф. Москаленко та ін.; за заг. ред. В. Ф. Москаленка ; Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця, Каф. менеджменту охорони здоров'я. Житомир: Полісся, 2014. 146 с.

22. Алексеева І. М. Професійний термінологічно-понятійний апарат: першооснова удосконалення нормативно-правової основи фармацевтичної діяльності : автореф. дис. ... канд. фармац. наук : 15.00.01 / Алексеева Ірина Миколаївна ; Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика. К., 2011. 23 с.

23. Анталовці О. В. Право людини і громадянина на охорону здоров'я: конституційно-правовий аспект : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Анталовці Ольга Василівна ; Держ. ВНЗ "Ужгород. нац. ун-т" М-ва освіти і науки України. Ужгород, 2015. 17 с.

24. Василюва-Карвацька О. В. Прокурорський нагляд за додержанням законів про охорону здоров'я : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.10 / Василюва-Карвацька Оксана Василівна ; Ген. прокуратура України, Нац. акад. прокуратури України. Київ, 2014. 20 с.

25. Ворон Р. О. Господарсько-правове забезпечення розвитку фармацевтичного ринку в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Ворон Роман Олександрович ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2015. 20 с.

26. Галаван З. С. Організаційно-правові дослідження впливу наркобізнес-середовища на фармацевтичний сектор України : автореф. дис. ... канд. фармацевт. наук : 15.00.01 / Галаван Зіновій Степанович ; Нац. фармацевт. ун-т. Харків, 2010. 24 с.

27. Грін О. О. Загальне медичне право: альб. схем : навч. посіб. / Олександр Грін. Ужгород : Сабов А. М., 2017. 207 с.

28. Губський Ю. І. Фармакотерапія в паліативній та хоспісній медицині. Клінічні, фармацевтичні та медико-правові аспекти : монографія / Ю. І. Губський, М. К. Хобзей ; Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика, Ін-т паліат. та хоспіс. медицини МОЗ України. К. : Здоров'я, 2011. 351 с.

29. Дворніченко А. С. Цивільно-правове регулювання інформованої згоди на медичне втручання: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Дворніченко Алла Сергіївна ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 20 с.

30. Дічко Г. О. Теоретико-правові засади медичного права в Україні в контексті правової глобалізації: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Дічко Ганна Олегівна ; Класич. приват. ун-т. Запоріжжя, 2018. 20 с.

31. Діяльність прокурора з протидії злочинам у сфері охорони здоров'я : наук.-практ. посіб. / Литвак О. М. та ін.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України О. М. Литвака, д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України В. Т. Маляренка ; Ген. прокуратура України, Нац. акад. прокуратури України. Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2014. 351 с.

32. Коротка Н. О. Особисті немайнові права фізичних осіб в сфері охорони здоров'я [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Коротка Наталія Олександрівна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2015. 20 с.

33. Краснов В. В., Уваркіна О. В., Костюк О. І., Юрковська Л. Г. Конфліктні ситуації в практиці лікаря: психологічні та юридичні аспекти. *Впровадження сучасних досягнень медичної науки у практику охорони здоров'я України: Матеріали VI міжнар. мед. конгресу*, Київ, 25-27 квітня 2017 р. Київ: ВЦ «КиївЕкспоПлаза», 2017. С. 3-4.

34. Краснов В. В., Юрковська Л. Г. Законодавчі колізії порядку працевлаштування випускників вищих медичних навчальних закладів. *Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку)* : матеріали XIV Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяченої 60-річчю ТДМУ (Тернопіль, 18-19 трав. 2017 р.) : у 2 т. / Терноп. держ. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. Тернопіль : ТДМУ, 2017. Т. 2. С. 73-74.

35. Краснов В. В., Юрковська Л. Г. Окремі проблеми медико-правової підготовки лікарів та провізорів у системі післядипломної медичної освіти. *Актуальні питання якості*

медичної освіти (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 12–13 трав. 2016 р.) : у 2 т. / Терноп. держ. мед. ун-т ім. І. Я. Горбачевського. Тернопіль : ТДМУ, 2016. Т. 2. С. 259.

36. Краснов В. В., Юрковська Л. Г. Окремі юридичні проблеми збереження здоров'я в освітньому процесі. *Дискурс здоров'я в освіті : філософія, педагогіка, антропологія, психологія* : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (Вінниця, 16-17 вер. 2016 р.) : у 3 т. Вінниця. Том 2. С. 64-66.

37. Краснов В. В., Юрковська Л. Г. Формування загальноправових цінностей у студентів медичних і фармацевтичних вищих навчальних закладів. *Новітні чинники впливу на формування особистості студента майбутнього лікаря*: Матеріали XVII міжн. наук.-практ. конференції, Київ, 22 березня 2017 р. К.; КМУ УАНМ, 2017. С. 72-75.

38. Медичне право України : практикум / уклад. : Сенюта І. Я. та ін.; за заг. ред. І. Я. Сенюти. Львів : Світ, 2014. 294 с.

39. Олашин М. М. Кримінально-правова протидія неналежному виконанню обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Олашин Марина Миколаївна ; Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. К., 2014. 18 с.

40. Парамонова О. С. Кримінально-правова характеристика неналежного виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Парамонова Ольга Сергіївна ; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. Київ, 2014. 20 с.

41. Пересипкін О. В. Судово-фармацевтичне обґрунтування обігу лікарських засобів із психоактивними властивостями різних номенклатурно-правових груп : автореф. дис. ... канд. фармацевт. наук : 15.00.01 / Пересипкін Олександр Васильович ; Нац. фармацевт. ун-т. Харків, 2013. 24 с.

42. Селіваненко В. В. Правова охорона інтелектуальної власності у сфері охорони здоров'я (цивільно-правовий аспект) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Селіваненко Володимир Володимирович ; Нац. акад. прав. наук України, НДІ приват. права і підприємництва ім. Ф. Г. Бурчака. Київ, 2015. 20 с.

43. Сенюта І. Я. Цивільно-правова відповідальність у сфері надання медичної допомоги : метод. рек. для адвокатів. Нац. асоц. адвокатів України, Ком. мед. і фармацевт. права та біоетики, Рада адвокатів України. Харків : Фактор, 2018. 63 с.

44. Фармацевтичне право та судова фармація: словник термінів / В.О. Шаповалова, В.В. Шаповалов, О.С. Абросимов та ін. *Ліки України*. 2005. № 9 (додаток).

45. Фармацевтичне правознавство у схемах і таблицях: навч. посіб. для студентів ВНЗ. Харків : НФаУ, 2015. 112 с.

46. Філь І. М. Кримінально-правова та кримінологічна протидія неналежному виконанню професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Філь Ірина Миколаївна ; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. Київ, 2018. 20 с.

47. Хендель Н. В. Міжнародно-правове регулювання співробітництва держав у сфері охорони здоров'я : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / Хендель Наталія Володимирівна ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". О., 2014. 20 с.

48. Шевчук Н. В. Адміністративно-правове регулювання організації охорони здоров'я на регіональному рівні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Шевчук Наталія Вікторівна ; Кабінет Міністрів України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ, 2015. 18 с.

49. Юрковська Л. Г. До питання про фінансове забезпечення наукової медичної діяльності. *Науково-практична діяльність молодих вчених медиків: досягнення і перспективи розвитку*: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених НМАПО імені П. Л. Шупика, присвяченої Дню науки (Київ, 20 травня 2016 року). / [ред. кол.

: Р. В. Сулік, Н. А. Белей, М. В. Римар, Б. О. Смаль]. Київ : НМАПО імені П. Л. Шупика, 2016. С. 168-169.

50. Юрковська Л. Г. Обов'язки громадян України в сфері охорони здоров'я. *Суспільство, право, психологія та педагогіка: поступ у майбутнє* : зб. матеріалів міжнар. курсантсько-студентського форуму «STUDIO ВЕСНА 2017» (Київ, 21 квіт. 2017 р.). Відп. ред. Л. А. Лазаренко. К. : Ін-т крим.-викон. служби, 2017. С. 307-308. URL: http://ikvsu.kvs.gov.ua/sites/default/files/imce/zbirnik_21.04.17___28-04pr.pdf

51. Юрковська Л. Г. Окремі юридичні проблеми формування психологічних компетентностей медичних працівників, які взаємодіють з учасниками АТО. *Стан та перспективи реформування сектору безпеки і оборони України*: матеріали науково-практичної конференції (25-26 листопада 2016 р.). К.: ПАЛИВОДА А. В., 2016. С. 346-349.

52. Юрковська Л. Г. Правові засади вирішення конфліктів в практиці лікаря. *Впровадження сучасних досягнень медичної науки у практику охорони здоров'я України*: Матеріали VI міжнар. мед. конгресу, Київ, 25-27 квітня 2017 р. Київ: ВЦ «КиївЕкспоПлаза», 2017. С. 5.

53. Юрковська Л. Г., Краснов В. В., Убогов С. Г. Громадський контроль за забезпеченням якості лікарських засобів на етапах їх реалізації і медичного застосування: поняття та суб'єкти. *East European Scientific Journal*. 2019. № 5 (45). Vol. 2. P. 63-68.

54. Юрковська Л. Г., Краснов В. В., Убогов С. Г. Співвідношення права і моралі як соціальних регуляторів фармацевтичного сектору в Україні. *Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика*. Київ, 2018. Вип. 32. С. 330-340.

55. Biggs, Hazel. *Healthcare research ethics and law : regulation, review and responsibility* / Hazel Biggs. New York, NY : Routledge, 2010. XXIV, 188 p.

56. Bridgeman Jo. *Parental Responsibility, Young Children and Healthcare Law*. Cambridge ; New York : Cambridge University Press, 2007. [electronic resource]. URL: <http://ebooks.cambridge.org/ebook.jsf?bid=CBO9780511494871>.

57. *Contemporary issues in healthcare law and ethics* / edited by Austen Garwood-Gowers, John Tingle, Kay Wheat. Edinburgh ; New York : Elsevier Butterworth-Heinemann, 2005. XXIV, 318 p.

58. De Cruz, Peter. *Comparative healthcare law* / Peter de Cruz. London : Cavendish, 2001. XXIV, 701 p.

59. Donnelly, Mary. *Healthcare decision-making and the law : autonomy, capacity and the limits of liberalism* / Mary Donnelly. Cambridge ; New York : Cambridge University Press, 2010. XXIV, 320 p.

60. *Everyday medical ethics and law* / British Medical Association Ethics Department ; project manager, Veronica English ; written by Ann Sommerville ; editorial board, Sophie Brannan ... [et al.] ; director of professional activities, Vivienne Nathanson. Chichester, West Sussex; Hoboken, NJ : Wiley-Blackwell/BMJ Books, 2013. XXIV, 297 p.

61. *Facets of Public Health in Europe* [Text]. Glasgow : [s. n.], 2014. XXIV, 346 p.

62. *Global status report on violence prevention, 2014* [Text] / WHO, UN office on drugs and crime, UN development progr. Geneva : WHO, 2014. X, 274 p.

63. Glynn, Joanna. *The regulation of healthcare professionals : law, principles and process* / Joanna Glynn, David Gomez. London : Sweet & Maxwell, 2012. XXIV, 1518 p.

64. Harris, Dean M. *Contemporary issues in healthcare law and ethics* / by Dean M. Harris. Chicago, IL : Health Administration Press, c2008. XXIV, 377 p.

65. *Health care law-making in Central and Eastern Europe : review of a legal-theoretical model* / André Pieter den Exter. Antwerp : New York : Intersentia ; Ardsley, N.Y. : Distribution for North America, Transnational Publishers, c2002. XXIV, 371 p.

66. Hyatt, Thomas K. *The law of tax-exempt healthcare organizations* / Thomas K. Hyatt, Bruce R. Hopkins. Hoboken, New Jersey : John Wiley & Sons, 2013. XXIV, 1066 p.

67. *Pioneering healthcare law : essays in honour of Margaret Brazier* / edited by Catherine Stanton, Sarah Devaney, Anne-Maree Farrell and Alexandra Mullock. Abingdon, Oxon ; New York, NY : Routledge, 2016. XXIV, 308 p.

68. Problems in health care law : challenges for the 21st century / edited by John E. Steiner. – Burlington, MA : Jones & Bartlett Learning, c2014. XXIV, 596 p.

69. Raptopoulou, Kyriaki-Korina. EU law and healthcare services : normative approaches to public health systems / Kyriaki-Korina Raptopoulou. Alphen aan den Rijn, The Netherlands : Kluwer Law International, 2015. XXIV, 255 p.

70. The health of the people: what works. The African regional health report, 2014 [Text] / WHO, Regional office for Africa ; [ed. by Margaret Harris, Maggie Beveridge]. Brazzaville : WHO Regional Office for Africa, 2014. XXIV, 187 p.

Ресурси Інтернет:

1. Веб-ресурс «Єдиний медичний простір»: *веб-сайт*: URL: <http://inmeds.com.ua/>
2. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка: *веб-сайт*: URL: <http://www.library.univ.kiev.ua>
3. Науково-практичний журнал «Медичне право»: *веб-сайт*: URL: <http://medicallaw.org.ua/vidavnictvo/medychne-pravo/>
4. Національна бібліотека Франції: *веб-сайт*: URL: <http://www.bnf.fr/>
5. Німецька електронна бібліотека: *веб-сайт*: URL: <http://www.ddb.de/>
6. Офіційний веб-портал «Судова влада України»: *веб-сайт*: URL: <http://court.gov.ua/>
7. Офіційний веб-сайт Верховного Суду України: *веб-сайт*: URL: <http://www.scourt.gov.ua/>
8. Офіційний веб-сайт Європейського суду з прав людини: *веб-сайт*: URL: <http://www.echr.coe.int/>
9. Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України: *веб-сайт*: URL: <http://www.ccu.gov.ua/uk/index>
10. Офіційний веб-сайт Організації об'єднаних націй: *веб-сайт*: URL: <http://www.un.org/>
11. Професійні правова система «Мега-НАУ»: *веб-сайт*: URL: <http://www.nau.ua>
12. Юридична бібліотека Школи права Йелльського університету: *веб-сайт*: URL: <http://library.law.yale.edu/>